

CYKLOBUS

Trasa: STRELNÍKY

KAŽDÚ SOBOTU OD 15.05. DO 26.09.2021

CESTOVNÝ PORIADOK

Banská Bystrica, Strieborné nám. (od. 12:45) → Ľubietová, nám. (13:10, len výstup peších turistov) → Strelníky, otočka (pr. 13:20)

LOKALITA STRELNÍKY (685 m n. m.)

Obec Strelníky s počtom obyvateľov 782 (stav k 31.12.2020) sa nachádza približne 27 km od Banskej Bystrice, v nadmorskej výške 685 m n. m. Spolu s okolitými obcami, vrátane susedných obcí Ľubietová a Povrazník, je súčasťou zoskupenia Mikroregión Nízke Tatry a Rudohorie (RENTAR). Obec sa nachádza na predhorí vulkanického pohoria Poľana, južná a juhovýchodná časť katastra zasahuje do rovnomennej chránenej krajinej oblasti. Severná časť katastra obce Strelníky prechádza do Povrazníckej brázdy, podcelku Zvolenskej kotliny. Do roku 1948 niesla táto obec názov Šajba. Zaujímavosťou obce je napr. Izba ľudových tradícií, ktorá bola zriadená v budove starej školy. Na hornom konci sa nachádza lyžiarsky vleč.

Z obce Strelníky vedie zeleno značkováná pešia trasa č. 5428 Strelníky – Minca – Bukovina. Tu sa uvedená trasa pripája na modro značkovánú trasu č. 2614 Ponická Huta – Veľká Zolná – Chata Horalka – Bukovina – Sedlo Jasenová, kde sa nachádza významná križovatka turistických značkových trás. Obec Strelníky a jej okolie majú výborné podmienky aj pre cykloturistiku – priamo cez obec prechádza cyklomagistrála č. 5551 „Okruh okolo Poľany“.

CYKLISTICKÉ TRASY

1. Strelníky – Hutná dolina – PR Periská – Starý Majer – Brusno – Medzibrod – Lučatín – Slovenská Ľupča – Banská Bystrica (45 km)

Z toččky na Strelníkoch ideme po cyklotrase č. 5551, ktorá nás klesaním dovedie do údolia potoka Hutná. Tu odbočíme vľavo a vyberieme sa smerom nadol po jej toku. Po asi 500 m odbočíme vpravo (cesta by nás inak dovedla do obce Ľubietová, časť Podlipa), vystúpime cez Korytárov kopec a spevnená cesta nás dovedie povyše usadlosti Starý Majer. Tu križujeme prístupovú cestu v smere od Ľubietovej na Čelienec a ďalej k Chate pod Hrbom (odtiaľto asi 5 km), ktorou vedie aj modrá pešia turistická trasa. V prípade záujmu je možnosť zísť do Sedla pod Hrbom, odkiaľ je možnosť pešieho výstupu asi 30 min na vyhliadkové bralo

Hrb (1 255 m n. m.), ktorý je považovaný za geografický stred Slovenska. V prípade dostatku času je možné pokračovať na bicykli ďalej zostupom cez Červenú jamu-Muničku k horárni Tri Vody a ďalej do Osrblia, Hronca a Podbrezovej. Zo Sedla pod Hrbom sa vrátíme naspäť na Starý Majer a ďalej pokračujeme cyklotrasou č. 5558 lesnatým údolím Peklo, až prideme na Trosky (horáreň a rázcestie lesných ciest). Odtiaľ príjemnou lesnou cestou prideme do areálu Brusnianskych kúpeľov a do centra obce Brusno – miestnej časti Ondrej nad Hronom. Z Brusna je možnosť použiť na návrat vlak, náročnejší cykloturisti môžu pokračovať ďalej údolím Hrona – po ceste cez obce Medzibrod, Lučatín, Slovenskú Ľupču a mestskú časť Šalková dôjsť až do Banskej Bystrice.

2. Strelníky – Hutná dolina – PR Periská – Starý Majer – Ľubietová – Lučatín – Slovenská Ľupča – Banská Bystrica (30 – 40 km)

Z obce Strelníky po Starý Majer podľa bodu 1. Zo Starého Majera už len klesaním po asfaltovej ceste zídeme na Podlipu, križovatku ciest do Strelník, Hutnej doliny a Starého Majera. Pokračujeme po asfaltovej ceste cez obce Ľubietová, Lučatín, Slovenskú Ľupču až do Banskej Bystrice (alebo zo Starého Majera najprv ďalej po zelenej cyklotrase Brusnianskeho okruhu do Medzibrodu). Je možnosť zvoliť menej frekventované trasy v okolí, vhodná alternatíva vedie zo Slovenskej Ľupče po ľavom brehu Hrona cez ústie Driekyne, mestskú časť Šalková až do Banskej Bystrice, časť Podryba. Uvedenú trasu je možné skrátiť tak, že od prírodnej rezervácie Periská pôjdeme popri toku potoka Hutná až na

Podlipu a do Ľubietovej, vynecháme tak Starý Majer. Taktiež je možné zo Strelník využiť prístupovú cestu do obce, ktorá nás serpentínami dovedie rovnako do Ľubietovej. Mimo Lučatín a Slovenskú Ľupču možno z Ľubietovského námestia pokračovať aj po zelenej turistickej značke stúpaním na Chotárne (660 m n. m.) (prípadne rovno zo Strelník cez Povrazník a po asfaltovej ceste cez Šajbicu) a z neho dole lesnou cestou k mostu pri vjazde do Slovenskej Ľupče (alebo alternatívne cez Pajerovu dolinu a Pamir-singeltrail) a ďalej opäť po ľavom brehu Hrona cez ústie Driekyne a Šalkovú.

3. Strelníky – Povrazník – Driekyňa – Šalková – Banská Bystrica (25 km)

Zo Strelník vyrážame asfaltovou cestou do susednej obce Povrazník (cca 4 km). Priamo v Povrazníku vstúpime do údolia potoka Driekyňa, jeho tok sledujeme ďalších asi 10 km. V blízkosti prírodnej rezervácie, kde sa Driekyňa vlieva do Hrona, sa napojíme na zeleno značkovanosú trasu, ktorá sem prichádza z Ponickéj Lehôtky. Zelené značky nás budú sprevádzať na ďalšom pokračovaní nášho výletu ľavým brehom Hrona cez Šalkovú až do Banskej Bystrice (Podryba).

4. Strelníky – Povrazník – Martinova dolina – Veľká Zolná – Ponická Huta – Poniky – Šalková – Banská Bystrica (30 – 50 km)

Vyrážame zo Strelník, podobne ako pri trase č. 3, do Povrazníka, koncovkej obce. Tu asfaltová cesta končí a my pokračujeme ďalej po cyklomagistrále č. 5551 „Okruh okolo Poľany“ spevnenou cestou, pričom obchádzame výrazný Jaseňový vrch z jeho západnej strany a serpentínou prichádzame do Martinovej doliny. Tu už nás sprevádza asfaltová cesta. O niečo nižšie prichádzame k rázcestiu Veľká Zolná, kde sa k nám pripájajú aj pešie trasy – modrá turistická trasa zo Sedla Jasenová

a miestna zelená turistická trasa z Hrochote. V stálom klesaní príjemnou lesnou asfaltkou prídeme do obce Poniky, časti Ponická Huta. Povyše obce na pravej strane sa nachádza národná prírodná rezervácia Ponická dúbava. Z Ponickéj Huty môžeme pokračovať viacerými spôsobmi, uvádzame niekoľko alternatív:

- Ponická Huta – Poniky – Šalková – Banská Bystrica
- Ponická Huta – Poniky – Sedlo pod Drienkom – Môlča – bývalý Šalkovský mlyn – Banská Bystrica, časť Podryba
- Ponická Huta – Dúbravica – Oravce – Oravecký prameň (krasová vyvieracia) – Poniky, PD – Sedlo pod Drienkom – Môlča – bývalý Šalkovský mlyn – Banská Bystrica, časť Podryba
- Ponická Huta – Dúbravica – Oravce – Poľovnícka chatka pod Hrabcom – Horná Mičiná – Môlča – bývalý Šalkovský mlyn – Banská Bystrica, časť Podryba alebo z Hornej Mičinej cez Mičinské lúky a Peťovskú dolinu do Vlkanovej a cez Iliáš do Banskej Bystrice, časti Radvaň

- e) Ponická Huta – Dúbravica – Oravce – Čerín – po asfaltovej ceste II/591 popri NPP Mičinské travertíny a medokýši – Dolná Mičina – Horná Mičina – Banská Bystrica

5. Strelníky – Povrazník – Martinova dolina – Veľká Zolná – Pod Čiernym dielom – Nad Ponickou Lehôtkou – Rušeňovo – Šalková – Banská Bystrica (35 – 40 km)

Zo Strelník po križovatku Veľká Zolná podľa popisu trasy č. 4. Asi 700 m poníže križovatky odbočíme z údolia potoka Zolná prudkým odbočením vpravo a mierne stúpame nahor. Spevnenou lesnou cestou s viacerými serpentínami sa dostaneme až pod Čierny diel (851 m n. m.), nachádzajúcom sa v priestore medzi Povrazníkom a Ponickou Lehôtkou. Naša trasa ďalej pokračuje zväčša lúčnym terénom bohatým na výhľady. Zo severu obídeme Ponickú Lehôtku, miestnu časť obce Poniky. Na vrcholových lúčach, východne od kóty Stráž (697 m n. m.) križujeme zelenú pešiu turistickú trasu vedúcu z Ponickéj Lehôtky cez Driekyňu a Šalkovú do Banskej

Bystrice. Pokračujeme oficiálnou cyklotrasou a západne od Ponickéj Lehôtky a Poník, smerujeme pod kótu Rušeňovo (566 m n. m.). Trasa má až sem lúčny charakter s množstvom výhľadov. Asi o kilometer ďalej prichádzame na asfaltovú cestu, ktorá prichádza do Poník v smere od Šalkovej. Môžeme pokračovať stúpaním touto cestou okolo kóty Majerov hrb (646 m n. m.) a s množstvom serpentín zídeme do Šalkovej a do Banskej Bystrice. Druhá možnosť, ak sa chceme vyhnúť hlavným komunikáciám, je pokračovať od Rušeňova výstupom do Sedla pod Drienkom, odkiaľ zídeme popri motokrosovom areáli do Mólče a ďalej do Šalkovej a Banskej Bystrice. Alternatívna možnosť je z lúč pod Strážou nad Ponickou Lehôtkou odbočiť smerom na sever a pokračovať v smere zelenej pešej turistickej trasy na krasovú planinu Ratajová-Pôlč. Ide o jeden z najvýraznejších plošných útvarov Ponického krasu s výskytom krasových jám. Zostup na bicykli z planiny je možný dvomi spôsobmi – východne do doliny Suche Driekyne alebo západne do doliny Veľké Plavno popod prírodnú rezerváciu Šupin. Oboma trasami zídeme na údolnú zeleno značkovanosú trasu, ktorá nás po ľavom brehu rieky Hron dovedie cez Šalkovú do Banskej Bystrice.

PEŠIE TURISTICKÉ TRASY

1. Strelníky (685 m n. m.) – Minca (1 027 m n. m.) – Bukovina (1 180 m n. m.) – Chata Horalka (1 180 m n. m.) – Žiarec (1 100 m n. m.) – Kruhy (873 m n. m.) – Hrochoť (636 m n. m.)

parametre trasy: dĺžka 19 km, prevýšenie 780 m, 5:30 h

návrat: autobus Hrochoť, Jednota (od. 16:52, 20:42) → Banská Bystrica, AS (pr. 17:34, 21:16)

Zo Strelník ideme po zelenej turistickej trase výstupom na Mincu (1 027 m n. m.), druhá časť už vedie miernejším terénom len s malým prevýšením. Celý úsek vedie striedavo lesom a

lúkami. V hornej časti sa nachádza salaš. Z Bukoviny sa naskytajú krásne panoramatické výhľady. Poniže sa nachádza turistická orientácia – v tomto mieste sa zelená turistická trasa končí a je možnosť pokračovať ďalej po modrej turistickú trase – východne do Sedla Jasenová alebo západne smerom ku chate Horalka. My si volíme práve tento smer a po asi 45 minútach miernym výstupom lesom prichádzame k lesníckej chate Horalka, kde je možnosť odpočinku. Od chaty klesneme ešte asi 15 minút po modrej značke k smerovníku Pod Horalkou, kde odbočíme vľavo na miestnu červenú turistickú trasu. Po nej budeme pokračovať cez Žiarec a Kruhy až do cieľa našej trasy v obci Hrochoť. Niektoré úseky ponúkajú ďaleké výhľady. Za pozornosť stojí evanjelický kostol v Hrochoti, v susedstve ktorého stojí chránená lipa malolistá. História obce Hrochoť je spojená s menom Andreja Sládkoviča.

2. Strelníky (685 m n. m.) – Minca (1 027 m n. m.) – Bukovina (1 180 m n. m.) – Chata Horalka (1 220 m n. m.) – Veľká Zolná (620 m n. m.) – Ponická Huta (485 m n. m.)

parametre trasy: dĺžka 20 km, prevýšenie 730 m, 6:00 h

návrat: autobus Ponická Huta (od. 16:28, 20:56) → Banská Bystrica, AS (pr. 17:11, 21:40)

Po Chate Horalka podľa bodu č. 1. Ďalej pokračujeme stále modrou turistickou značkou miernym klesaním najprv lesom, potom otvoreným terénom s peknými výhľadmi do doliny Veľká Zolná. Tu sa

pripojíme na asfaltovú lesnú cestu, ktorá nás sprevádza v záverečnom úseku do Ponickéj Huty. V doline sa nachádza minerálny prameň, nad Ponickou Hutou prechádzame okrajom národnej prírodnej rezervácie Ponická dúbrava.

3. Strelníky (685 m n. m.) – Minca (1 027 m n. m.) – Pod Jaseňovým vrchom – Povrazník (650 m n. m.)

parametre trasy: dĺžka 9 km, prevýšenie 370 m, 3:00 h

návrat: autobus Povrazník (od. 16:30, 20:10) → Banská Bystrica, AS (pr. 17:30, 21:10)

Nenáročný turistický výlet. Zo Strelník vystúpime na Mincu podľa bodu č. 1 za asi hodinu. Tu odbočíme na neznáčkovaný chodník vpravo, ktorý nás vedie s miernym klesaním pod severné úpätie Jaseňového vrchu (909 m n. m.). Najprv lesný terén sa v druhej časti zmení a chodník prechádza otvorenou lúčnou krajinou s peknými výhľadmi. Naš výlet končí v obci Povrazník, odkiaľ je priame autobusové spojenie do Banskej Bystrice.

4. Strelníky (685 m n. m.) – Hutná dolina – PR Periská (630 m n. m.) – Starý Majer (722 m n. m.) – Lósy (762 m n. m.) – Vysoká (994 m n. m.) – Ľubietová, nám. (470 m n. m.)

parametre trasy: dĺžka 11 km, prevýšenie 400 m, 3:30 h

návrat: autobus Ľubietová, nám. (od 16:50, 20:30) → Banská Bystrica, AS (pr. 17:30, 21:10)

Z horného konca obce Strelníky klesneme do doliny potoka Hutná, pokračujeme asi 500 m dolinou smerom nadol a následne odbočíme vpravo na spevnenú cestu, ktorá nás cez Korytárov kopec privedie na Starý Majer. Tu je križovatka turistických

značkových trás – modrá pešia trasa vedie z Ľubietovej (časť Podlipa) do Sedla pod Hrbom a žltá trasa vychádza odtiaľto do Brusnianskych kúpeľov. Zo Starého Majera pokračujeme výhľadovým lúčnatým temenom cez Lósy (762 m n. m.) až na vyhliadkové bralo Vysoká (994 m n. m.), záverečný výstup vedie skalnatým chodníkom. Úsek zo Starého Majera na Vysokú t. č. nie je značkovaný, plánuje sa však predĺženie žltá značkovaného chodníka Brusno – Starý Majer ďalej až na Vysokú. Z vrcholu Vysokej sa ponúkajú ďaleké panoramatické výhľady na okolie obcí Ľubietová a Strelníky, pred nami sa vypína silueta Hrbu (1 255 m n. m.) a Vepra (1 277 m n. m.). Vidíme tiež časť Nízkyh Tatier, Starohorských vrchov, Veľkej Fatry, Kremnických vrchov, Bystrickej vrchoviny a aj Poľany. Historický nemecký názov tohto vrcholu je Hohenstein. Vysoká bola v čase osmanských nájazdov (16. – 17. stor.) zaradená do obranného signálneho protitureckého systému, plnila funkciu strážnej signálnej vartovky a na vrchole bola vybudovaná strážna veža. Zostup z Vysokej volíme pomerne strmým chodníkom do Sedla pod Vysokou (860 m n. m.), tento chodník je označený zelenými trojuholníkmi ako významová odbočka k vyhliadke. V Sedle pod Vysokou prichádzame na zeleno značkovaniu pešiu trasu, ktorá nás dovedie do centra obce Ľubietová (470 m n. m.). Zelená značková trasa ďalej pokračuje cez Chotárne (660 m n. m.) do Slovenskej Ľupče (vlak, 375 m n. m.), z Ľubietovej do Slovenskej Ľupče 2:15 h. Inou alternatívou je možnosť zostupu zo Sedla pod Vysokou na opačnú stranu – do Čiernej doliny a ďalej cez Brusnianske kúpele do Brusna (vlak, 425 m n. m.), taktiež po zelenej značke.

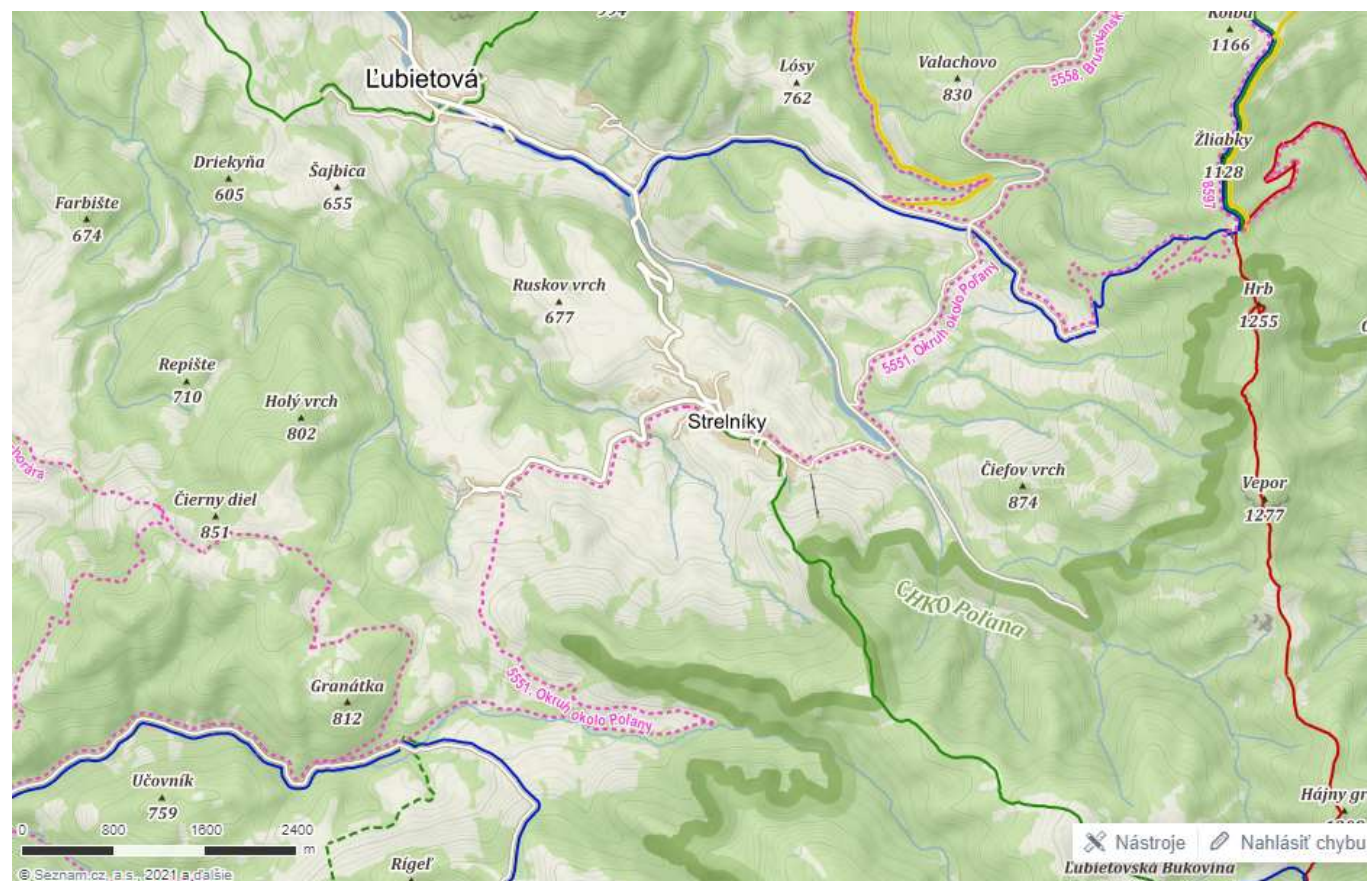

5. Ľubietová, nám. (470 m n. m.) – Náučný banský chodník (790 m n. m.) – Ľubietová, nám. (470 m n. m.)

parametre trasy: dĺžka 6 km, prevýšenie 320 m, 3:30 h

návrat: autobus Ľubietová, nám. (od. 16:50, 20:30) → Banská Bystrica, AS (pr. 17:30, 21:10)

Náučný chodník v obci Ľubietová ponúka návštevníkovi zoznámenie s banskou históriou tejto obce, kedysi jedným zo siedmich stredoslovenských slobodných banských kráľovských miest. Trasa náučného chodníka je okružná, vedie južným úpäťm Vysokej (994 m n. m.) a k dispozícii je 13 zastávok. Na Podlpe sa nachádzalo historické ložisko medenej rudy. Osídlenie tohto regiónu sa predpokladá už od doby bronzovej. Z mineralogického hľadiska je Ľubietová preslávená vďaka sekundárnemu minerálu – libethenitu. Ide o zásaditý fosforečnan medi sfarbený do zelena, prvýkrát bol popísaný v roku 1823. Meno minerálu libethenit je odvodené od nemeckého názvu obce Ľubietová – Libethen. Popri ťažbe medených rúd sa v Ľubietovej ťažila a spracúvala aj železná ruda, v roku 1692 tu banský erár postavil vysokú pec. V obci Ľubietová je možnosť návštevy historickej a mineralogickej expozície, nachádzajúcej sa priamo v budove obecného úradu.

Okolie obce Strelníky s vyznačenými pešími a cyklistickými trasami

zdroj: <https://sk.mapy.cz/turisticka>

Spracoval:

Mgr. Vladimír Kobza, PhD.

Klub slovenských turistov
Lokomotiva Banská Bystrica
www.turistikalokobb.sk